

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

Povzetek mnenja evropskega nadzornika za varstvo podatkov o zaščitnih ukrepih in odstopanjih v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov v smislu predloga uredbe o integrirani statistiki na ravni kmetij

(Celotno besedilo tega mnenja je na voljo v angleščini, francoščini in nemščini na spletišču evropskega nadzornika za varstvo podatkov (v nadaljnjem besedilu: ENVP), www.edps.europa.eu.)

(2018/C 14/06)

Osnutek uredbe o integrirani statistiki na ravni kmetij, kot ga je predlagala Evropska komisija, in sicer po posvetovanju z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, sam po sebi vzbuja nekaj pomislekov o varstvu podatkov. Spremembe, predlagane v sklopu razprav v Svetu, pa vzbujajo nove pomisleke, ki prvotno še niso bili v predlogu Komisije. Še zlasti, če bi bile te spremembe vključene v končno besedilo, bi osnutek uredbe postal prvi zakonodajni instrument EU, ki bi omogočil odstopanje od pravic do dostopa do osebnih podatkov in do popravka osebnih podatkov ter pravice do omejitve obdelave in pravice ugovarjati obdelavi osebnih podatkov v statistične namene v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Zato ENVP pozdravlja, da se je Svet posvetoval z njim o tej novi spremembi, kar mu omogoča, da na tej stopnji postopka izda mnenje.

To mnenje se osredotoča na preizkus potrebe za odstopanja v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov v povezavi z Listino EU o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). ENVP poudarja zlasti, da sta pravici do dostopa do osebnih podatkov in do popravka osebnih podatkov opredeljeni v členu 8(2) Listine in se štejeta za poglavitna elementa pravice do varstva osebnih podatkov. Vsako odstopanje od teh pravic ne sme presežati tega, kar je nujno potrebno za doseganje njenega cilja, in mora izpolnjevati visoke standarde iz člena 52(1) Listine in člena 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

V mnenju je poudarjena potreba po temeljiti presoji potrebe, ki mora biti izražena v čim manjšem obsegu kakršnih koli omejitev, pri čemer je obravnavana še narava zahtevanih zaščitnih ukrepov. Mnenje obravnava tudi člen 11 Splošne uredbe o varstvu podatkov, kar lahko pripomore k odpravi nekaterih pomislekov, ki so jih izrazili nacionalni statistični uradi, izpostavil pa jih je Svet, pri čemer ni potrebe po odstopanjih iz člena 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Natančneje to pomeni, da v skladu s členom 11, kadar lahko upravljavec dokaže, da ne more identificirati posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, pravice navedenega posameznika iz členov od 15 do 20 ne veljajo.

Glede na navedeno ENVP priporoča, naj Svet znova prouči potrebo po predlaganih odstopanjih glede na standard, vzpostavljen v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov v povezavi z Listino. Razen če zakonodajalec EU lahko zagotovi nadaljnje utemeljitve potrebe po takih odstopanjih in natančneje določi obseg določb, ENVP priporoča, naj se namesto tega raje prouči, koliko lahko člen 11 Splošne uredbe o varstvu podatkov pripomore k odpravi upravičenih pomislekov nacionalnih statističnih uradov. To je morda pomembno na posameznih stopnjah obdelave podatkov, kadar so bili ključni, ki povezujejo posameznike z nabori podatkov o zadevnih posameznikih, že izbrisani, ob tem pa so bili sprejeti drugi tehnični in organizacijski ukrepi, s katerimi se je zagotovilo, da statistični uradi ali katera koli druga stranka zadevnih posameznikov ne more več znova identificirati.

ENVP ob tem poudarja še, da se za začetno obdobje, ki je pogosto potrebno za pripravo statističnih podatkov, pri čemer morajo posamezniki ostati neposredno ali posredno določljivi, še naprej uporabljajo splošna pravila iz Splošne uredbe o varstvu podatkov. Dejstvo, da so za vzpostavitev tehničnih in organizacijskih ukrepov, s katerimi se zagotovijo dostop do podatkov in druge pravice posameznikov, morda potrebni finančna sredstva in človeški viri, samo po sebi ni veljaven razlog za odstopanje od pravic posameznikov v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov. To v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov velja za vse pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in je še posebno ključno za pravici do dostopa in do popravka, ki se izrecno zahtevata v skladu z Listino in sta poglavitna elementa temeljne pravice do varstva osebnih podatkov.

1. UVOD IN OZADJE

Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) je 9. decembra 2016 sprejela Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (v nadaljnjem besedilu: predlog) ⁽¹⁾. Cilj predloga je vzpostaviti celovit, prilagodljiv in medsebojno povezan sistem statistike na ravni kmetij ter zagotoviti zakonodajni okvir za program raziskovanja strukture kmetijskih gospodarstev, ki temelji na kmetijskem popisu, izvedenem leta 2020.

Osnutek uredbe, kot ga je predlagala Evropska komisija, in sicer po posvetovanju z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov (v nadaljnjem besedilu: ENVP), sam po sebi vzbuja le nekaj pomislekov o varstvu podatkov, ki pa so bili v predlogu ustrezno obravnavani. ENVP dejansko pozdravlja, da se je Komisija še pred sprejetjem predloga posvetovala z njim in da so bile upoštevane njegove neformalne pripombe. Zlasti podpira sklice v uvodni izjavi 16 na zakonodajo o varstvu osebnih podatkov, ki se uporablja, tj. Direktivo 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in njene nacionalne izvedbene določbe ter Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, odvisno od primera. Pozdravlja tudi navedbo v uvodni izjavi 26, saj je bilo dejansko opravljeno posvetovanje z ENVP. Ker predlog, ki je bil objavljen 9. decembra 2016, ni vzbujal posebno tehtnih pomislekov o varstvu podatkov, se je ENVP na tej stopnji odločil, da formalnega mnenja ne izda.

Vendar so nekatere spremembe, obravnavane v okviru pogajanj s Svetom Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Svet) med zakonodajnim postopkom, vzbudile nove pomisleke, ki se prvotno, ob predlogu Komisije, niso pojavili. Če bi bile te spremembe vključene v končno besedilo, bi osnutek uredbe postal prvi instrument EU, ki bi izrecno omogočil odstopanje od pravic do dostopa do osebnih podatkov in do popravka osebnih podatkov ter pravice do omejitve obdelave in pravice ugovarjati obdelavi osebnih podatkov v statistične namene v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

Ta pomembni novi element upravičuje mnenje ENVP na tej stopnji postopka. ENVP zato pozdravlja, da se je Svet odločil posvetovati se z njim o tej novi spremembi in da ga je 26. septembra 2017 izrecno zaprosil, naj prouči te spremembe, predlagane v okviru pogajanj s Svetom ⁽⁴⁾.

Namen tega mnenja je zagotoviti posebna priporočila o osnutku uredbe, s poudarkom na ustreznih spremembah osnutka na podlagi razprave v Svetu. Jedro tega mnenja sta, v razdelku 2, razprava in pomoč pri proučitvi, ali predlagana odstopanja izpolnjujejo preizkus potrebe za odstopanja v statistične namene v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov in v skladu s členom 52(1) Listine EU o temeljnih pravicah. Poleg tega ENVP v razdelku 3 navaja priporočila v zvezi s predlaganimi določbami o zaščitnih ukrepih.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

Če bi bile predlagane spremembe vključene v končno besedilo, bi osnutek uredbe postal prvi zakonodajni instrument EU, ki bi omogočil odstopanje od pravic do dostopa do osebnih podatkov in do popravka osebnih podatkov ter pravice do omejitve obdelave in pravice ugovarjati obdelavi osebnih podatkov v statistične namene v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Zaradi spremembe in pomembnosti te zadeve ENVP pozdravlja in ceni, da se je Svet posvetoval z njim in proučil morebitni vpliv tega predloga na varstvo osebnih podatkov.

- ENVP priporoča, naj Svet znova prouči potrebo po predlaganih odstopanjih glede na standard, vzpostavljen v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov v povezavi z Listino.
- Razen če bo zakonodajalec EU lahko zagotovil nadaljnje utemeljitve potrebe po takih odstopanjih in natančneje določil obseg določb, ENVP priporoča, naj se namesto tega raje prouči, koliko lahko člen 11 Splošne uredbe o varstvu podatkov pripomore k odpravi upravičenih pomislekov nacionalnih statističnih uradov. To je morda še zlasti pomembno na posameznih stopnjah obdelave podatkov, kadar so bili ključni, ki povezujejo posameznike z nabori podatkov o zadevnih posameznikih, že izbrisani, ob tem pa so bili sprejeti drugi tehnični in organizacijski ukrepi, s katerimi se je zagotovilo, da statistični uradi ali katera koli druga stranka zadevnih posameznikov ne more več znova identificirati.

⁽¹⁾ COM(2016) 786 final - 2016/0389(COD).

⁽²⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽⁴⁾ Glej Obvestilo predsedstva delegacijam v zvezi z uvodno izjavo 16a in členom 12a besedila predsedstva (varstvo podatkov) (ref. št. 12351/17), Bruselj, 21. september 2017. Ta dokument je tudi javno dostopen na spletišču Sveta, in sicer na povezavi <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12351-2017-INIT/en/pdf>.

Če bo potreba po posameznih odstopanjih pozneje upravičena, želi ENVP ponuditi naslednja dodatna priporočila v zvezi s členom 12a glede pogojev in zaščitnih ukrepov:

- ENVP pozdravlja jasno opredelitev, da se ukrepi ali odločitve glede katerih koli zadevnih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ne sprejemajo na podlagi osebnih podatkov;
- ENVP pozdravlja tudi določbo, po kateri se smejo osebni podatki uporabljati izključno za statistične namene;
- ENVP priporoča, naj se besedilo pregleda, da bo jasno navedeno, da je treba pri obdelavi osebnih podatkov uporabiti psevdonimizacijo in (ne ali) druge ustrezne zaščitne ukrepe v skladu s členom 89(1).

V Bruslju, 20. novembra 2017

Giovanni BUTTARELLI

Evropski nadzornik za varstvo podatkov
